

Ποια η συμπεριφορά των Ευρωπαίων στο τιμόνι, σύμφωνα με το ευρωβαρόμετρο του Fondation Vinci Autoroutes

2022/05/25 10:16 στην κατηγορία ΑΥΤΟ/ΔΡΟΜΟΙ

Τα αποτελέσματα του 12ου Βαρομέτρου για την υπεύθυνη οδήγηση έδωσε στη δημοσιότητα το ίδρυμα Fondation VINCI Autoroutes.

Η μεγάλη ετήσια έρευνα, που διενεργήθηκε από το Ινστιτούτο Ipsos, σε 12.400 άτομα από 11 ευρωπαϊκές χώρες, καταγράφει αντιπροσωπευτικές συμπεριφορές των Ευρωπαίων στο τιμόνι.

Παράλληλα, καθιστά εφικτή την παρακολούθηση της εξέλιξης της επικίνδυνης οδήγησης και τις ορθές πρακτικές για αποτελεσματικότερο προσανατολισμό των μηνυμάτων πρόληψης στις ευρωπαϊκές χώρες.

Το περιεχόμενο της έρευνας

Έλλειψη προσοχής: τηλεφωνικές συνομιλίες, αφηρημάδα («mind-wandering» / «πνευματική περιπλάνηση»), βλέμμα στραμμένο εκτός δρόμου, οι αιτίες για να χάσετε τον έλεγχο του αυτοκινήτου πολλαπλασιάζονται, σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο.

Σε γενικές γραμμές, οι οδηγοί έχουν συναίσθηση των κινδύνων της έλλειψης προσοχής: Το 51% των Ευρωπαίων (-3,53% των Ελλήνων) αναγνωρίζει ότι αποτελεί μία από τις κυριότερες αιτίες θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων γενικά στους δρόμους και 40% ειδικότερα στους αυτοκινητόδρομους (34%). Εξάλλου το 12% υπέστη ή παραλίγο να υποστεί ατύχημα εξαιτίας της χρήσης του τηλεφώνου στο τιμόνι (16%).

Παρόλα αυτά, όλο και περισσότεροι Ευρωπαίοι οδηγοί υιοθετούν συμπεριφορές που αποσπούν την προσοχή στο τιμόνι:

- Το 82% παραδέχεται ότι στρέφει το βλέμμα του εκτός δρόμου για περισσότερο από 2 δευτερόλεπτα (78%), που αντιστοιχεί δηλαδή, με 130 χλμ./ώρα, σε τουλάχιστον 72 μέτρα διανυθείσας απόστασης «στα τυφλά»,
- Το 53% αναγνωρίζουν αφηρημάδα ή στιγμές που ταξιδεύει το μυαλό («mind

wandering») όταν οδηγούν (54%),

- Το 66% δηλώνει ότι τηλεφωνεί όταν είναι στο βολάν (εκ των οποίων 42% συχνά), δηλαδή 5 μονάδες περισσότερες σε 5 χρόνια (77% -εκ των οποίων 44% συχνά-),
- Το 55% με σύστημα συνομιλίας Bluetooth με ενσωματωμένο μεγάφωνο (+2 σε έναν χρόνο και +10 σε 5 χρόνια, 60%) -πρακτική που θεωρείται το ίδιο επικίνδυνη σε σχέση με την επίδρασή της στην προσοχή, όσο και οι υπόλοιποι τρόποι τηλεφωνικής συνομιλίας,
- Το 32% τηλεφωνεί οδηγώντας με ακουστικά (50%),
- Το 25% κρατώντας το κινητό στο χέρι (+2, 41%),
- Το 46% ρυθμίζει το GPS οδηγώντας (+3 σε έναν χρόνο και +10 σε 5 χρόνια, 46%),
- Το 25% στέλνουν και/ή διαβάζουν SMS ή e-mails (+3 σε 1 χρόνο και +1 σε 5 χρόνια, 27%) εκ των οποίων το 44% κάτω των 35 ετών (40%),
- Το 22% αναφέρει συμβάντα στους άλλους οδηγούς μέσω εφαρμογής (+1 σε έναν χρόνο και +6 σε 5 χρόνια, 30%),
- Το 15% συμμετέχει σε επαγγελματικές συσκέψεις (19%), εκ των οποίων το 21% εργαζόμενοι (27%), ποσοστό που ανέρχεται σε 29% σε «ανώτερο» κοινωνικο-επαγγελματικό status (32%),
- Το 9% βλέπει μια ταινία ή ένα βίντεο (+2,9%) εκ των οποίων το 20% κάτω των 35 ετών (18%),
- Συνολικά, το 75% των Ευρωπαίων οδηγών χρησιμοποιούν το κινητό τους στο τιμόνι, συμπεριλαμβάνονται όλες οι χρήσεις και το GPS (83%).

Υπνηλία και κούραση: ένας υποτιμημένος κίνδυνος και ορθές πρακτικές που δεν εφαρμόζονται επαρκώς.

Οι Ευρωπαίοι οδηγοί τοποθετούν την **υπνηλία στην 4η θέση των αιτιών θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων** στους αυτοκινητόδρομους, μετά την ταχύτητα, την έλλειψη προσοχής και την οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ ή ναρκωτικών ουσιών (20%, 11%) σε αντίθεση με τους Γάλλους οδηγούς που την τοποθετούν στη δεύτερη θέση (40%), «μία γαλλική εξαίρεση» που είναι σύμφωνη με τις μελέτες ατυχημάτων.

Ωστόσο, είναι πολλοί οι Ευρωπαίοι οδηγοί που δηλώνουν ότι η υπνηλία ήταν η αιτία ενός ατυχήματος ή ενός συμβάντος στο οποίο ενεπλάκησαν:

- Το 14% των Ευρωπαίων είχαν, ή παραλίγο να έχουν, ατύχημα εξαιτίας της υπνηλίας (16 % των Ελλήνων)
- Το 26% διατηρεί την εντύπωση ότι έχει αποκοιμηθεί για ελάχιστα δευτερόλεπτα στο τιμόνι (+2, 24%)
- Το 19% έχει εισέλθει στη λωρίδα έκτακτης ανάγκης ή έχει ανέβει στο κράσπεδο εξαιτίας μιας στιγμής απροσεξίας ή υπνηλίας (+4,17%).

Ωστόσο, το 39% των Ευρωπαίων οδηγών νιώθει ότι οδηγεί το ίδιο καλά ή καλύτερα όταν είναι κουρασμένο (**38% των Ελλήνων**), 28% θεωρεί ότι μπορεί να οδηγήσει κουρασμένο (+4,26%) και 42% συνεχίζει την οδήγηση αν και νιώθει πολύ κουρασμένο, γιατί είναι υποχρεωμένο (+7,46%).

Για τις μεγάλες διαδρομές, κάποιες πρακτικές, που μπορεί να αποτελούν την αιτία υπνηλίας στο τιμόνι, μειώνονται ελαφρά αλλά παραμένουν εξαιρετικά διαδεδομένες:

- Το 81% των Ευρωπαίων οδηγών κοιμάται πιο αργά ή ξυπνά νωρίτερα από το συνηθισμένο πριν από μία μεγάλη διαδρομή (+3 σε έναν χρόνο, **89% των Ελλήνων**)
- Το 76% τελειώνει τις προετοιμασίες την παραμονή της αναχώρησης έως και αργά το βράδυ (+2,88%)
- Το 66% φεύγει τη νύχτα (+4,72%).

Το ποσοστό των οδηγών που δεν κάνει διάλειμμα μετά από 2 ώρες οδήγησης αυξάνεται: 63% (-7,69%) και ο μέσος χρόνος οδήγησης πριν το διάλειμμα αυξάνεται επίσης: 3 ώρες και 14 λεπτά (+ 12 λεπτά, 3 ώρες και 23 λεπτά).

Παράλληλα, κάποια αντανakλαστικά πολύ αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση της υπνηλίας, ευτυχώς, αυξάνονται:

- Το 83% των Ευρωπαίων οδηγών προγραμματίζει την ώρα αναχώρησης ανάλογα με τις ώρες που γνωρίζει ότι θα είναι λιγότερο κουρασμένο (**93% των Ελλήνων οδηγών**)
- Το 76% μεταθέτει την ώρα αναχώρησης όταν νιώθει κουρασμένο (+2,85%)
- Το 68% αλλάζει οδηγό κατά τη διάρκεια της διαδρομής (74%) όταν αυτό είναι εφικτό
- Το 58% σταματάει κατά τη διάρκεια της διαδρομής για να κοιμηθεί (+6,48%) -η πιο αποτελεσματική πρακτική για την πρόληψη του κινδύνου υπνηλίας στο τιμόνι. Σημειώνουμε μία ιδιαιτερότητα που επιβεβαιώνεται χρόνο με τον χρόνο: Οι Βέλγοι οδηγοί είναι αυτοί που έχουν υιοθετήσει τον κανόνα του διαλείμματος για ύπνο όταν διανύουν μεγάλες αποστάσεις (το 76% από αυτούς το εφαρμόζουν, δηλ. 18 μονάδες πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο).

Επιθετική συμπεριφορά: Ενώ ο καθένας πιστεύει πως είναι υπεύθυνος οδηγός, η επιθετικότητα παραμένει παρούσα στους δρόμους.

Σε ελαφρά πτώση το 2021, η επιεικής αυτοαξιολόγηση των οδηγών ανέκτησε το πολύ υψηλό επίπεδο της των προηγούμενων ετών... ομοίως και η επιθετική συμπεριφορά.

Οι Ευρωπαίοι οδηγοί είναι πεπεισμένοι ότι η συμπεριφορά τους στο τιμόνι είναι υποδειγματική: Το 97% αναφέρει τουλάχιστον ένα θετικό επίθετο για να περιγράψει

την οδηγική συμπεριφορά του (96%): θεωρούν, στη μεγάλη πλειονότητά τους ότι είναι προσεκτικοί (74%, -2,77%) και ήρεμοι (58%, 53%), πολλοί μάλιστα κρίνουν ότι είναι ευγενικοί (30%, +2,30%). Μερικοί μόνο παραδέχονται ότι είναι αγχωμένοι (10%, +2,8%). Ωστόσο, πιστεύουν ότι δεν είναι σχεδόν ποτέ επιθετικοί (3%, -1,4%), επικίνδυνοι (1%, 1%) ή ανεύθυνοι (1%, 1%).

Ποιοι είναι, λοιπόν, οι κακοί οδηγοί; Προφανώς ομόφωνα: Οι άλλοι. Πράγματι, το 79% των Ευρωπαίων οδηγών αναφέρει τουλάχιστον ένα αρνητικό επίθετο για να περιγράψει την οδηγική συμπεριφορά των άλλων (**91% των Ελλήνων οδηγών**) τους οποίους θεωρούν ανεύθυνους (41%, -5,49%), επικίνδυνους (27%, +1,40%), επιθετικούς (28%, +1,36%) και αγχωμένους (35%, +3,38%).

Η αυστηρή αυτή εκτίμηση συνοδεύεται από ένα **έντονο αίσθημα ανασφάλειας** στο τιμόνι, εφόσον το 84% έχει αισθανθεί φόβο εξαιτίας της επιθετικής συμπεριφοράς άλλων οδηγών (86%).

Εξάλλου, αρκετοί είναι οι οδηγοί που αναγνωρίζουν ότι το αυτοκίνητο επηρεάζει αρνητικά τη συμπεριφορά τους. Έτσι, 17% των Ευρωπαίων οδηγών (+5 μονάδες, 11%) παραδέχονται ότι αλλάζουν όταν βρίσκονται στο τιμόνι και πιστεύουν ότι είναι πιο νευρικοί, παρορμητικοί ή επιθετικοί απ' ό,τι στην καθημερινή τους ζωή. Για το 23% από αυτούς, η προστασία που δημιουργεί το εσωτερικό του αυτοκινήτου τους κάνει να νιώθουν ότι βρίσκονται «σαν μέσα σε φούσκα» και προσέχουν λιγότερο τους άλλους (+5,14%) και 16% φτάνουν μάλιστα να σκεφτούν ότι στον δρόμο «είναι ο καθένας για τον εαυτό του» (+3,13%).

Είναι γεγονός ότι, παρά την άρνησή τους, οι Ευρωπαίοι οδηγοί παρουσιάζουν στην πλειονότητά τους επιθετικότητα στο τιμόνι:

- 52% αναγνωρίζουν ότι εξυβρίζουν τους άλλους οδηγούς (67%)
- 50% κορνάρουν άσκοπα στους οδηγούς που τους εκνευρίζουν (+3,63%)
- 31% κολλάνε εσκεμμένα στο αυτοκίνητο του οδηγού που τους εκνευρίζει (+1,50%)
- 34% προσπερνούν από δεξιά στον αυτοκινητόδρομο (+4,40%)
- 22% κατεβαίνουν από το αυτοκίνητό τους για να διαπληκτιστούν με άλλο οδηγό (+2,24%), αριθμός που αυξάνεται συστηματικά από το 2015 (+7 από το 2015)

Ταχύτητα, κατανάλωση αλκοόλ ή ναρκωτικών ουσιών, αμέλεια των βασικών κανόνων ασφάλειας... μία επικίνδυνη συμπεριφορά όλο και πιο απενοχοποιημένη.

- Το 86% των Ευρωπαίων οδηγών ξεπερνάει κατά λίγα χιλιόμετρα/ώρα το όριο ταχύτητας (**-2,86% των Ελλήνων**)
- Το 53% ξεχνάει να χρησιμοποιήσει το φλας για να προσπεράσει ή να αλλάξει

κατεύθυνση (+2,49%)

- Το 9% παραδέχεται ότι οδηγεί έχοντας υπερβεί το επιτρεπόμενο όριο αλκοόλ, χωρίς ωστόσο να αισθάνεται την επίδρασή του (+1,16%)
- Το 22% ξεχνάει να δέσει τη ζώνη ασφαλείας (+3,48%)
- Το 9% δηλώνει ότι οδηγεί έχοντας καταναλώσει φάρμακα που μπορούν να μειώσουν την προσοχή του (+2,9%)
- Το 4% οδηγεί έχοντας καπνίσει κάνναβη ή έχοντας καταναλώσει ναρκωτικές ουσίες (+1,2%), εκ των οποίων το 9% κάτω των 35 ετών (7%).

Μήπως το ηλεκτρικό αυτοκίνητο βελτιώνει τον οδηγό του;

Το 2022, 19% των Ευρωπαίων οδηγών, δηλαδή σχεδόν 1 στους 5, έχει ήδη οδηγήσει ηλεκτρικό αυτοκίνητο. Ανάμεσα σε αυτούς, το 5% είναι κάτοχοι τέτοιου αυτοκινήτου.

Πιο υπεύθυνες συμπεριφορές χάρη στο ηλεκτρικό αυτοκίνητο;

Οι κάτοχοι ηλεκτρικών αυτοκινήτων διαπιστώνουν στην πλειοψηφία τους μια θετική επίδρασή του στην οδηγική συμπεριφορά τους:

- 51% χρησιμοποιούν περισσότερο την πέδηση κινητήρα και φρενάρουν πιο σταδιακά
- 47% είναι πιο προσεκτικοί με τους υπόλοιπους χρήστες του δρόμου, κυρίως τους πεζούς και τους ποδηλάτες
- 48% υιοθετούν έναν τρόπο οδήγησης πιο οικονομικό και ομαλό
- 35% κάνουν περισσότερα διαλείμματα -όσο χρειάζεται για να επαναφορτίσουν την μπαταρία.

Νέα αντανακλαστικά που πρέπει να υιοθετούμε όταν οδηγούμε

Η οδήγηση ενός ηλεκτρικού αυτοκινήτου μπορεί να χρειάζεται μία ιδιαίτερη εκπαίδευση. Άλλωστε, το 63% των ιδιοκτητών είχε την αίσθηση ότι οδηγούσε ένα πολύ διαφορετικό αυτοκίνητο από αυτό με θερμικό κινητήρα, όταν οδήγησε το ηλεκτρικό.

Το 64% κοιτούσε συχνά το επίπεδο φόρτισης του οχήματός του από φόβο να μην αποφορτιστεί πολύ γρήγορα και το 57% αποσυντονίστηκαν από την απουσία θορύβου

που προειδοποιεί τους υπόλοιπους χρήστες του δρόμου, όπως τους πεζούς και τους ποδηλάτες.

Οδήγηση στον αυτοκινητόδρομο

Οδηγείτε παραμένοντας σε εγρήγορση

Μία υπενθύμιση των κανόνων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και των ορθών πρακτικών για οδήγηση χωρίς άγχος και για την πρόληψη των ατυχημάτων, κρίνεται αναγκαία.

Αν και καταδικάζονται από την πλειοψηφία των οδηγών, **κάποιες επικίνδυνες συμπεριφορές παραμένουν πολύ διαδεδομένες**

- Το 60% των Ευρωπαίων οδηγών δεν τηρεί τις αποστάσεις ασφαλείας (**+4,61% των Ελλήνων**),
- Το 53% ξεχνάει να χρησιμοποιήσει το φλας για να προσπεράσει ή να αλλάξει κατεύθυνση(+2,49%)
- Το 52% οδηγεί στη μεσαία λωρίδα ενώ η δεξιά λωρίδα είναι ελεύθερη (+2,71%),
- Το 34% προσπερνούν από δεξιά στον αυτοκινητόδρομο (+4,40%)

Απέχουμε πολύ από την τήρηση από όλους των ορθών πρακτικών για την πρόληψη της υπνηλίας κατά τη διάρκεια μίας μεγάλης διαδρομής

- Το 81% των Ευρωπαίων οδηγών κοιμάται πιο αργά ή ξυπνά νωρίτερα από το συνηθισμένο πριν από μία μεγάλη διαδρομή (**+3, 89% των Ελλήνων**)
- Το 63% δεν εφαρμόζει τη σύσταση για διάλειμμα μετά από 2 ώρες οδήγησης (+7,69 %)
- Το 24% δεν μεταθέτουν ποτέ την ώρα αναχώρησης όταν νιώθουν κουρασμένοι (-2, 15 %)
- Η μη-τήρηση των κανόνων θέτει σε κίνδυνο τους εργαζόμενους στον αυτοκινητόδρομο
- Το 54% των Ευρωπαίων οδηγών ξεχνά να επιβραδύνει όταν πλησιάζει σε εργοτάξιο (+3, 50 % των Ελλήνων)
- Το 19% έχει εισέλθει στη λωρίδα έκτακτης ανάγκης ή έχει ανέβει στο κράσπεδο εξαιτίας μιας στιγμής απροσεξίας ή υπνηλίας (+4,17 %)

Η Check List των σωστών συμπεριφορών στο δρόμο

- Κοιμηθείτε όλη τη νύχτα της παραμονής της αναχώρησης
- Αποφύγετε τη βραδινή αναχώρηση (μεταξύ 22:00 και 06:00)

- Κάντε συχνές στάσεις καθ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής, τουλάχιστον κάθε δύο ώρες
- Σταματήστε σε χώρο στάθμευσης μόλις εμφανιστούν τα πρώτα σημάδια κούρασης και κοιμηθείτε για λίγο
- Παραχωρήστε τη θέση σας στο τιμόνι, όταν αυτό είναι εφικτό
- Καταργήστε οτιδήποτε μπορεί να σας αποσπάσει την προσοχή κατά την οδήγηση: τηλεφωνικές συνομιλίες, SMS, GPS, βίντεο, εφαρμογές κινητών
- Μην παραμένετε στη μεσαία λωρίδα όταν η δεξιά είναι ελεύθερη
- Τηρείτε τις αποστάσεις ασφαλείας
- Μειώστε ταχύτητα καθώς πλησιάζετε σε εργοτάξιο ή σε σημείο ατυχήματος
- Προβλέψτε τις προσπεράσεις σας και ακολουθήστε τον διάδρομο ασφαλείας όσο πλησιάζετε ένα σταματημένο όχημα.